

1 чурку наука, Осес на чурко...
В. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
ВАРК 7-4125
УНСоюз: ВАРК 7-5337

П'ЯТНИЦЯ 19-ГО ЖОВТНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 19, 1965 No. 194. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 18 жовтня 1965

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРОР ЗДА ТВЕРДИТЬ, ЩО ПРОТИВ'ЄТНАМСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ КОМУНІСТАМИ. І Департамент Справедливості наказав слідство в цій справі. В суботу і неділю, 16 і 17 жовтня відбулися в різних місцях ЗДА демонстрації проти війни в В'єтнамі. В деяких місцевостях були з цього приводу заворушення, бо глядачі старалися перешкодити цим походам і зборам. Деяке число пікетувальників було заарештоване. Студенти з 63-ох коледжів і університетів закликали за підтримку урядової політики у В'єтнамі на зборах в Ляфаетті і в Індіані. В Нью-Йорку в демонстрації взяли участь 10,000 осіб, більшість із них творили студенти. В Берклі в Каліфорнії Клуб мотоциклістів старався перешкодити в марші демонстрантам. Прийшло до сутички, в якій були поранені два поліцейські і кілька осіб.

25-ГО ЖОВТНЯ ПОЧНЕТЬСЯ ДВОДЕННИЙ ЛЕТ ДЖЕМІНІ-6, в якому астронавти будуть старатися злетітися до ракети, яку випустять вчасніше від космічного корабля. В грудні з планованим лет ДЖЕМІНІ-7, який має тривати 14 днів. Під час цих двох летів астронавти не будуть виходити зі своїх кабін. Але астронавт майор летуєтства Дейвід Р. Скотт, який буде головним пілотом ДЖЕМІНІ-8, під час цілої однієї орбіти (кружляння довкола Землі) буде поза кабіною. Він має випробувати пакети з киснем на грудях і на плечах та маневрування кабіною за допомогою револьвера. Астронавт буде прив'язаний до кабіни ДЖЕМІНІ ланцюгом 100 стіп завдовжки. Всі астронавти з п'ятих летів ДЖЕМІНІ в 1966-му році будуть виходити з кабіни в космос.

КНЯЗЬ ЮСУПОВ ДОМАГАЄТЬСЯ \$1.5 МІЛЬОНА ВІДШКОДУВАННЯ від Колумбії Бродкестінг Систем за пропускання телевізійного фільму про Распутіна, якого в грудні 1916 року вбито в домі Юсупова в Петербурзі. Юсупов з'явився в суді зі своєю дружиною княжною Іреною. Він має 79 років, вона понад 70. Він скажить фільмову фірму за те, що вона без його дозволу використала той матеріал, який він подав у своїх спогадах. І спотворила його тим способом, що представила княжну Ірину в ролі принади для черня Распутіна, щоб затягнути його до свого помешкання. Князь виграє вже велике відшкодування від англійської фірми Метро-Голдвін-Масер.

В НЬЮ-ЙорКУ ПОМЕР 50-РІЧНИЙ РОБЕРТ ТОМПСОН, колишній голова комуністичної партії. Він помер на удар серця 16-го жовтня, а 15-го жовтня він ще підписав заклад-оголошення про демонстрацію проти війни в В'єтнамі. Його праця для Комуністичної партії завдала йому і Стейту Орегону до Франції, СРСР, Еспанії та до Нової Гвінеї, де він в 1943-му році зголосився добровільно до американської армії. В 1952-му році він перешкодував в горах Каліфорнії, де його заарештовано, бо він був засуджений за комунізм, але не зголосився до відбудови кар'єри. 1960-го року він вийшов з тюрми.

МОДЕЛІ АВТ 1966 С ГАРНІШІ, БЕЗПЕЧНІШІ І ПРИ ЦІН ДОРОЖЧІ, як про це повідомляють "Дітройт Нюз". Пересічка ціна за один віз буде коштувати \$60 більше, порівняно з цінами за моделі 1965. Автомобільні фірми подолували до моделей 1966 різні засоби безпеки, і це саме спричинило подорожчання авт. Нові моделі мають додаткові світла безпеки, нове дзеркало та інші нові додатки. Сенатська Підкомісія під провідом сенатора Абрама Рібоффа вела слідство в справі безпеки авт, і тому фірма старалася збільшити безпеку возів, в деяких возах є вже пояси безпеки. Адміністрація Головної Служби, яка купує авт для урядових агенцій, вимагає безпечних авт, і автофірми стараються їй задовольнити.

У СВІТІ

ДРУГІЙ ВАТИКАНСЬКИЙ (ВСЕЛЕНСЬКИЙ) СОБОР ЗАТВЕРДИВ в останньому голосуванні проєкт декларації-декрету про відношення Католицької Церкви до інших християнських Церков і їх визнаючи на базі толеранції і шукання спільних точок між віруючими в Бога, як надземську силу. — І, при тому, про звільнення життя давнього часу і сучасних від вини у мученицькій смерті Христа. Як повідомлялось вже, у тому декреті говориться про мусульман, гіндуїстів, буддистів і живців, 1,763 учасники голосували "за", 250 "проти". Декрет потребує ще згоди від Папи.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ПРОМОВЛЯВ на Генеральній Асамблеї міністер закордонних справ комуністичної Куби, Рауль Роа. Всі члени американської делегації демонстраційно вийшли з залу на час його виступу, залишавши тільки 25-річну пані Крістен Кемпбелл Павловську, яка на листі 42-членної американської делегації в ООН займає 41-ше місце. Вона сиділа на крисі, що займають державний секретар Дін Ракс, або амбасадор Артур Голдберг, коли хтось з них прийняв на засіданні.

МІХАІЛ ШОЛОХОВ, 60-ЛІТНІЙ РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, КОМУНІСТ, ДІСТАВ нагороду Нобеля з літератури за повість "Тихий Дон". Советська преса розрекламувала цю подію, як "реабілітацію" шведської Академії, яку більшовики гостро таврували в 1958 р. коли вона признала нагороду Нобеля Борисові Пастернакові за повість "Доктор Живаго". Під натиском з боку советських властей Пастернак "добровільно" зрікся був тієї нагороди, а заміняти нащукують кампанію більшовиків, помер в два роки потім. Шолохов, мабуть, приїде особисто прийняти ту нагороду з рук короля Густафа VI на церемонії 10 грудня ц. р. З нагородою пов'язана сума \$58,400 дол. З російських письменників ще Іван Бундін дістав був нагороду Нобеля в 1933 році, коли жив на еміграції у Парижі.

БРИТИСЬКА КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ ЗАКІНЧИЛА свій конгрес в Брайтоні. Голова тієї партії Едвард Гіт говорив критикуюв теперішній уряд Гарольда Вільсона. Конгрес прийняв пропозицію маркіза Селсбері, призначив якого названо столицею Ротсей, щоб не приймати взагалі ніякої резолюції в справі гострого конфлікту між автономним урядом Ротсей і Британією в справі самостійності тієї країни.

КОЛИШНІЙ КОНГОЛІСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МОЙСЕ ЧОМБЕ ВІДКЛИНУВ запрошення вступити до нового "уряду національної єдності" під провідом нового прем'єра, Еварісте Кімби. Чомбе був позбавлений становища прем'єра президентом Касавубу. Чомбе заповів, що як лідер опозиції буде боротися у парламенті за поворот до влади. Загально вважають, що Мойсе Чомбе буде кандидувати проти Жозефа Касавубу на президента Конго. Вони — давні противники й закидають один одному різні гріхи.

СВІТОВА ВИСТАВКА В НЬЮ-ЙорКУ ЗАКІНЧИЛАСЯ В НЕДІЛЮ 17-ГО ЖОВТНЯ

Нью-Йорк. — Тут закінчилася Світова Виставка, яка в останніх днях стягнула рекордні числа відвідувачів. В неділю її відвідали 444 000 осіб, а в суботу та в п'ятницю це число було дещо менше. Коли водограї припинили свою "діяльність", діти починали плакати та просили своїх батьків залишити їх "трішки довше". Директор Виставки Роберт Мозес в кінцевій промові сказав, що "кінчає виставку і відкриває новий парк на виставовій площі", який має бути найкращим парком в Нью-Йорку. Мозес повідомив, що Виставка мала поважний дефіцит, бо передбачали, що число відвідувачів становитиме коло 70 000 000, а в дійсності воно дійшло тільки до понад 50 000 000. Виставка має ще боргів на суму — \$22 421 750 у виставкових бондах, які тільки в частині зможуть бути сплачені. В 1939 - 1940 рр. Світова Виставка могла залатати тільки по 40 центів за кожний долар, витрачений на бонди. Останній день Виставки зазначився деяким хуліганством, бо численні відвідувачі хотіли собі взяти дещо на пам'ятку з Виставки та брали різні предмети, що були виставлені в різних павільйонах. Жінки забирали квіти з численних квітників на площах. Деякі жінки виривали квіти з корінням та ховали їх в ручних горбінках, щоб їх дома посадити у своїх городах. Аж поліція мусіла в цих справах інтерв'ювати. Покищо власники бондів ще минулого року дістали по 25 центів за кожний заплачений долар. Скоріше вони зможуть дістати цього року — ще не знають.

Президент Джансон в цих днях залишить шпиталь

Вашингтон. — Президент в неділю 17-го жовтня відзначив 10-ий день побуту в шпиталі, тим, що одягнувся в свій одяг та був на Богослужбі в шпиталі. Він почувся добре, і лікарі передбачають, що в понеділок, або у вівторок, він відіде до Білого Дому. 16-го жовтня, в суботу, лікарі витягли Президента зі стілки з того місця, де був розріз в горішній частині живота. Зробили це лікарі перед сидінком. Асистент пресового секретаря Президента Діксон Лейтінг заявив, що лікарі відомі з темпа відновлення

Володимир Щербинський призначений знову на голову ради міністрів УССР

Київ. — Верховний Совет Української ССР призначив на своїй сесії, відбулій тут в дні 15-16 жовтня ц. р., на становище прем'єра Української ССР Володимира Щербинського, інженера за фахом і члена КПСС з 1941 року. В. Щербинський, народжений у 1918 році, займав у 1957 - 61 рр. пост секретаря ЦК Комуністичної Партії України і в 1961-63

ПРОФЕСІЙНІ ТА ГРОМАДСЬКІ СПРАВИ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД ЛІКАРІВ ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Кергонскон. — Минулої суботи й неділі, 16 і 17-го жовтня, на цій прекрасній розмалюваній осіні ми красками оселі Українського Народного Союзу в Кетсильських горах відбулася чергова, традиційна вже осіння зустріч українських лікарів, що мала в своїй програмі також ділові наради в професійній і громадських справах. Кругло 140 осіб, лікарів і їх родин, було зареєстрованих на зустріч. В програмі зустрічі в суботу були ширші сходи психіатричної секції Українського Лікарського Товариства, секції лікарів-стоматологів і сходи секції дружин лікарів Товариства культурно-освітньої зустрічі була в суботу спільна вечере, мистецька програма та товариська забава. Вечеру відкрив голову Метрополітального Відділу УЛТПА Нью-Йорку-Нью Джерсі д-р Степан Ворон, вітаючи колег, їхні родини та гостей. Д-р Ворон окрема привітав прийнятих на вечері д-р Неонілю Пелехович-Гайворонську, д-р Гашук, голів Відділів УЛТПА д-р Марію Казарську, д-р М. Сайкевича, д-ра Емілія Кюфаса, попереднього голову Метрополітального Відділу д-ра Шебунчака, бувших голів УЛТПА д-ра Романа Осінчука, д-ра Ярослава Воронського та теперішнього голову УЛТПА д-ра Богдана Олесницького, який вголосив коротке слово-привітання. Від другого великого

Американські літаки знищили советську ракетну базу в Північному В'єтнамі

В той час, як американські воїни гинуть в боротьбі проти комуністичної агресії у В'єтнамі, деякі збагачені комуністичною пропагандою кола серед американського суспільства намагаються протестувати проти участі ЗДА у в'єтнамській війні і влаштовують з цього приводу бурхливі демонстрації по різних містах ЗДА і зокрема по університетських кампусах. На фото: студентська демонстрація в Каліфорнійському Університеті в Берклі. Ці демонстрації зустрічаються з усім сильнішим спротивом саїдонів і патріотичних кіл громадянства, які засуджують цього роду демонстрації і навіть влаштовують маніфестації за дальшою участю ЗДА у в'єтнамській війні.

Сайгон. — П'ять американських джетових бомбовиків знищили своїм налетом в минулу неділю 17 жовтня ц. р. одну базу советських протилетунських ракет за 50 миль на північний схід від столиці Північного В'єтнаму Ганюу. У тому налеті брали участь один джетовий бомбардувальник типу "А-6 Інквизитор" і 4 бомбардувальники типу "А-4 Скайгок". Всі вони вилетіли були з чердака літакозасади "Індепендент". Вони скинули вісім і пів тонн 500-фунтових і 1,000-фунтових бомб та стерили, що викидні апарати були порушені, а всі змагання там протилетунських ракет советського виробу вибухли, перевернули у великому промірі величезне знищення. Всі американські літаки вернулися ціло до своїх баз. Однак американці втратили в рейдах над Північним В'єтнамом під кінець минулого тижня знову два літаки. Таким чином від лютого цього року, відколи почалося бомбардування Північного В'єтнаму, американське летунство втратило внаслідок протилетунського ворожого вогню, механічних хиб або власних ударів разом 111 машин, не рахуючи реліквітів, збитих над Південним В'єтнамом. У наземних боях велися в різних частинах Південного В'єтнаму бої з перемінним частям. Південно-в'єтнамське військо вдалося наставити успішну зацілку на одну сотню комуністичних партизанів, вбити 28 партизанів та захопити багато зброї, покинутої серед утечі ворогом. Американські літаки продовжували скидання пропагандних листочок. Над великим північно-в'єтнамським портом Гайфонг, що його до цього часу американці не бомбардували, скинуто 640,000 листочок. У столиці Сайгоні та в інших південно-в'єтнамських містах комуністичні партизани проголосили були через свою підпільну радіостанцію генеральний страйк на минулу п'ятницю. Фірмував той страйк комуністичний фронт Національного Визволення. Однак комуністичний страйк не мав майже ніякого відгуку: наука у школах відбувалася нормально, всі крамниці були відчинені, вуличний рух був звичайний. Західні спостерівачі вбачають у тому повному нехтуванні комуністичного наліку широкими масами населення — наявний упадок симпатій, що ними втішався повстанський рух в південно-в'єтнамському громадянстві. Південні В'єтнамці повинні бути комуністичними партизанами тільки там, де вони безпосередньо з тероризованих та мають зв'язку з державною адміністрацією.

"Тризуб" переміг у Бостоні і перебрив ведення у табелі АФЛіги

"Тризуб" із Філадельфії здобув перемогу 1:0 над дружиною "Тайгерс" у Бостоні в мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліги, які відбулися в неділю 17-го жовтня. Одинокий ворота зустрічі стріляв у 20-ій хвилині Бенітес, новий змагун "Тризуба", справляючи з Екватору. "Тризуб" мав постійну перевагу і не використав цілого ряду підвортних нагод. Після цієї виграної футбольної "Тризуба" перебрали ведення у табелі АФЛіги, маючи на своєму конті 8:2 точок і відношення воріт 8:4. "Чорноморська Січ", Нью-Йорк не закінчила своїх минулоднівних мистецьких змагань Американської Футбольної Ліги з сильним суперником і претендентом на чемпіона Ліги, дружиною "Ром" з Патерсона. До половини був безворітний вилід 0:0. Суддя Бузано, проти рішень якого протестувала публіка вигуками, а то й погрозами, покинув змагання під час перерви, не подаючи жадних висноєв, ані не передбачуючи про це обидві дружини. Від звіту судді буде залежати рішення АФЛіги про долю цієї недокучливої зустрічі, яка відбувалася на грици "Роми" у Вейні, Н. Дж. Господарі змагань, які відповідають за безпеку судді, можуть бути покарані втраченою точкою, але є тек можливим, що ця зустріч буде повторена або докинчена в пізнішому реченні. УСК Нью-Йорк виборов перемогу 0:0 у важких, але гарних змаганнях за мистецтво "Великої Десятки" Німечкою - Американського Футбольного Союзу з теперішнім лідером табелі "Готью" на її грици в Брукліні. У цих минулоднівних лігових змаганнях УСК держав у своїх руках постійну перевагу та ініціативу, але через стрілову недиспозицію програвував багато нагод на ворота. Після цієї нерішучої УСК дальше ділитиме першуна в табелі "Великої Десятки" тільки одна точка.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ В КОНФЕРЕНЦІЇ ПРО НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТІ В СРСР
Волгем, Масс. — В конференції про становище етнічних меншостей в Советському Союзі, що її влаштував Інститут Східно-європейських Жидівських справ при Брандайс Університеті в цьому місті, взяли участь теж українські науковці — економіст д-р Всеволод Голубинич з Гантер Коледжу в Нью-Йорку, який говорить на тему "Економічні аспекти взаємин між советськими національностями", та д-р Ярослав Билинський з університету Делавер на тему "Асиміляція й етнографічний опір українців у Совет. Союзі". Крім того, разом з іншими американськими науковцями, виступатиме на цій конференції проф. Джан Армстронг, автор відомої праці п. н. "Український націоналізм". Відбудеться конференція в дні 29-31 жовтня ц. р.

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ В КОНФЕРЕНЦІЇ ПРО НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТІ В СРСР
Волгем, Масс. — В конференції про становище етнічних меншостей в Советському Союзі, що її влаштував Інститут Східно-європейських Жидівських справ при Брандайс Університеті в цьому місті, взяли участь теж українські науковці — економіст д-р Всеволод Голубинич з Гантер Коледжу в Нью-Йорку, який говорить на тему "Економічні аспекти взаємин між советськими національностями", та д-р Ярослав Билинський з університету Делавер на тему "Асиміляція й етнографічний опір українців у Совет. Союзі". Крім того, разом з іншими американськими науковцями, виступатиме на цій конференції проф. Джан Армстронг, автор відомої праці п. н. "Український націоналізм". Відбудеться конференція в дні 29-31 жовтня ц. р.

ПОМЕР АДВОКАТ ЮРІЙ ЛІНГАРД
Нью-Йорк. — В понеділок 4 жовтня ц. р., помер тут на 67-му році життя кол. адвокат і юрист Юрій Лінгард, який був членом української громади в Нью-Йорку. Він був членом Президії ІПІУ та його співсписовник — Юрій Лінгард Покийний був гетьманом ще з 1918 року і членом Гетьманського Руху на еміграції. Панахиду по Покийному відслужено мина, середі в похоронному заведенні П. Яреми в Нью-Йорку. Похоронено Покийного у четвер 7 жовтня ц. р. на цвинтарі в Бавід Вруку.

ПОМЕР АДВОКАТ ЮРІЙ ЛІНГАРД
Нью-Йорк. — В понеділок 4 жовтня ц. р., помер тут на 67-му році життя кол. адвокат і юрист Юрій Лінгард, який був членом української громади в Нью-Йорку. Він був членом Президії ІПІУ та його співсписовник — Юрій Лінгард Покийний був гетьманом ще з 1918 року і членом Гетьманського Руху на еміграції. Панахиду по Покийному відслужено мина, середі в похоронному заведенні П. Яреми в Нью-Йорку. Похоронено Покийного у четвер 7 жовтня ц. р. на цвинтарі в Бавід Вруку.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)
1500 ТВОРІВ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
У Києві відбулося засідання комісії в справах літературної спадщини Максима Рильського під головуванням Михайла Стельмаха, — повідомляє "Літературна Україна" з 1 жовтня. Вже опубліковано 1500 назв окремих творів поета. Сні Максима Рильського — Богдан повідомив, що домашній архів поета вже систематизований і найбільшом часом буде переданий на збереження у відділ рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УССР. Готується багатомовне академічне видання творів Максима Рильського.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Подорожні: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. Для членів УНАО, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Загроза від агресивної меншини

Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла минулого тижня 108 голосами проти двох резолюцій, яка стосувалася ніби далекої і тому малої справи — Південної Родезії у центральній частині Південної Африки. А втім, та резолюція має величезне прецедентне значення — і для України. У тій резолюції Об'єднані Нації рішуче висловлюються проти того, щоб автономний уряд Родезії, опертий на білу меншину — коло 225.000 осіб, — проголосив самостійність тієї британської колонії, знехтувавши волею коло чотирьох мільйонів чорних автохтонів. Правда, білі мешканці Родезії мають чи не 100-відсоткову заслугу в економічній розбудові та культурному розвитку тієї відсталого країни, але зобов'язані принципи самовизначення, а в практичному його застосуванні меншина завжди має підпорядковуватися більшості, знайшовши, очевидно, визнання також своїх інтересів і свого становища.

Відомий публіцист Дейвід Лоренс правильно зауважує, що Об'єднані Нації "покищо" стосуються дві мірки у підході до азіатсько-африканських і до європейських народів, бо, згідно з принципом шанування більшості і проти-діяння владі, яку силою накинута меншина, треба затримувати й відсунути від влади комуністичні партії в цілому ряді східноєвропейських країн. Відомо, що Союзетський Союз зламав своє зобов'язання з Ялтинського договору щодо переведення вільних виборів у нинішніх сателітних країнах, учинивши в тих країнах, — підступом чи насильством, — переворот з передачею влади в руки малих комуністичних клів, підпорядкованих Москві та зневажливих народами. Лоренс говорить тільки про сателітні країни, але відомо, що Сталін, продовжуючи трагікомедію з "усамостійненням" УССР, увів її — в БССР — до Об'єднаних Націй, зберігши, проте, в тих "республіках" панування комуністичних клів, сліпих вислужників Москви та її імперіальної політики.

Споріднену тему затронув також заступник державного секретаря для міжамериканських відносин, Томас Ман, у своїй промові до Асоціації Міжамериканської Преси в Сан Дієго, в Каліфорнії. Він дуже гостро протиставив голові сенатської Комісії закордонних справ, Дж. В. Фулбрайту, який недавно критикував американську збройну інтервенцію в Домініканській Республіці, натякаючи на "модну" тезу, що комуністи, властиво, не є загрозой для миру і безпеки Америки, якщо тільки вони є націонал-комуністами, незалежними від Москви чи Пей-пінгу. Ман підкреслює, що це — самообман вбачати якусь "лібералізацію" в комуністичних режимах, і стверджує безперервну загрозу від комунізму, як підривної течії. Тому, казав він, поки комунізм панує на Кубі, не може бути згоди між ЗДА й Кубою. Націонал-комунізм — це все одно панування меншини, яка заперечує волю народу і проводить диктатуру над народною більшістю. Комунізм — сам собою протинародний, руйнівний, злочинний, і Томас Ман підтримує принцип щодо права й обов'язку колективної акції американських держав проти загрози з боку комунізму в будь-якій американській країні.

Це все справи ніби далекі від України і українського народу. А втім — які вони близькі нам, і скільки с паралель між ними "далекими" справами і нашою українською справою.

Історичний перелік

Минулого тижня, як і багато разів останніми місяцями й роками, дебати Другого Ватиканського або Вселенського Собору над запропонованими його Отцями схемами і декретами привернули знову увагу не тільки католицької світу, але й інших християнських церков і навіть великих спільнот, не приналежних до християнської релігії — жидівської, гіндуїстської, буддистської, ісламської. Це й зрозуміло, бо ж дебатувана в тому тижні Соборна "Схема про взаємини Католицької Церкви з не-християнськими релігіями" торкалася питання незвичайної ваги для всього людства.

Виходячи із основного твердження, що "однією з спільнот всіх людей, один їх початок і одна їхня остаточно мета — Бог", і підкреслюючи, що завданням Католицької Церкви є "сприяння єднанню й любові між людьми і між народами", в проєкті соборної схеми з'ясується, що в різних народів уже здавна давно певне певне явлення невидимої сили. Найвищою Ества, що стоїть над спрямуванням усіх речей і над усіма подіями людського життя. Елементи тієї віри у Всевисного, в Батька всіх речей наявні в таких релігіях, як гіндуїзм, буддизм та інших, і тому Католицька Церква, не відкидаючи нічого, що є правдиве і святе в тих релігіях, визнає, що в кожній із них є промінь правди. Одного Бога — Творця неба і землі — визнають мусульмани, і віра в цього Бога засвідчена в науках старозавітних жидівських патріархів, Моїсея і Пророків. Проповідуючи Христову "дорогу правди й життя", Католицька Церква не відмовляється від діалогу і співпраці з послідовниками інших релігій, ведених розумом, з любов'ю і з метою збереження духовних та моральних добр, що є наявні в духовності різних народів. Тому Собор закликає і християн і людей інших віровизнань забути минуле і працювати для взаємного розуміння, зберігання та здійснення спільними силами соціальної справедливості, миру і свободи.

Велика частина проєкту Схеми присвячена проблемі ставлення до життя, що їх діє трактувала Католицька Церква, як спричинників смерті Ісуса Христа. Пригадуючи чення Католицької Церкви, що Христос, і Пречиста Діва Марія, і Апостоли, які і більшість із перших учнів Христових, вийшли з жидівського народу, в Схемі стверджується, що відповідальність за смерть Ісуса Христа не може бути приписувана "всім жидам без винятку, ні тим, що жили в той час, ні яким пізнішими і сьогодинішніми". Закінчується проєкт Схеми декларацією про загальне братерство, яке вже в самій своїй основі виключає всі теорії і практики, що ведуть до дискримінації у взаєминах людей і народів.

З'ясовані в проєкті названої схеми принципи і наслідки нового ставлення до віруючих інших, в тому числі й не-християнських релігій, не тільки революційні, але й революційні. Це вперше у своїй історії Католицька Церква надає позитивну оцінку іншим віровизнанням і вимагає збалансованого ставлення до віруючих інших Церков і релігійних спільнот. Досі ці інші Церкви та релігії були трактовані або як нез'єднані, або як відступницькі, або, якій, як людські громади, позбавлені світла і об'явлення Христової віри. Прийнята Собором Схема кардинально відходить від минулого і з цього погляду її треба вважати за історичний перелік в історії Католицької Церкви.

ДО ЗІЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ

У демократичних країнах зустрічі, збори, віча, з'їзди та конвенції є складовою частиною вільних систем, природним правом, привнесеним потребою людської спільноти. Але для людського прогресу такі чи не найбільш важливі мають зібрання і конвенції кваліфікованих знавців поодиноких діяльностей і розвитку — науковців і професіоналістів. Зустрічаючись, вони обмінюються досвідом і досягненнями, заперечують те, що не має твердого підстави і не виправдовується, встановлюють нові тези й шукають шляхів для кращого розвитку.

До таких зібрань можна опрацювати й заповіданий на 30 і 31-го жовтня ц. р. перший з'їзд українських журналістів Америки і Канади. Після повідомлення, що такий з'їзд планувалася, "Свобода" в редакційному коментарі назвала його "давню потрібністю". З цим, мабуть, усі погодяться. Журналістська професія є чи не найбільш "суспільною", ніхто більше від редактора не має діла з найскладнішими проблемами людського життя. Лікар, інженер чи інший професіоналіст пригортається до своєї праці не тільки довгими й коштовними студіями, але, щоб моти чи працюю самотньо й відповідально виконувати, мусить постійно йти з "духом часу", знаходитися з новими відкриттями, новими методами, новими можливостями.

Це саме те, більше зобов'язує журналіста. Бо коли лікар має діло із поодинокими пацієнтами, коли інженер будує поодинокі машини, мости чи атомні реактори, то редактор має постійно діло з "масою", "народом" і досвідом з усіма проблемами не тільки сучасного, але й минулого та майбутнього.

Не дивно, що в таких обставинах журналістика у вільних країнах розвивалася в одну з найбільш завантажених і найбільш вимогливих професій. В Америці при багатьох високих школах існують факультети журналістики. Підручники й дослідні праці з цієї діяльності займають одне з перших місць в університетських та публічних бібліотеках. Цей професій створюється сьогодні найкращі умови. Причина цього наявна. Стверджуємо тільки за старими і мудрим: доба атома і штучних супутників ні в чому не змінила старовинної заповіді, і як колись казали, що перо сильніше від меча, так сьогодні кажуть, що перо сильніше від водню супербомби, якщо ми візьмо і хочемо зробити з нього відповідний вжиток.

В обставинах поневолення українського народу, в яких не може бути й мови про вільну українську пресу на рідній землі, наша вільна преса поза межами батьківщини є однією з найбільш важливих, якщо не найбільшою вартістю. Радше сказати б, вона може такою бути, і це залежить у першу чергу від нас, працівників преси.

Заповіданий з'їзд українських журналістів Америки і Канади повинен до того поважно причинитися. Наша преса має головну проблему, з якою випливає багато-багато інших: вона бідна в матеріальному розумінні. На чотирьох, вісьмох чи навіть шістнадцятьох сторінках, що їх мають наші щоденники і тижневики, редактори "душаться" перед кожним питанням: що друкувати, а що не друкувати. На це може бути розв'язка, яку піддає нам хоч місто Нью-Йорк, що так само "душиться" на обширі малого острова: воно будує хмарокопи! Не маємо можливість збільшувати чисельність наших газет, — стріляємо у височину, піднімаємо і відскакуємо як кулі наших публікацій. Це може бути зроблено тільки редакторами журналістами.

Черговою найбільшою проблемою нашої преси, яка випливає з першої і яка унеможливила пропозицію розв'язку щодо поліпшення якості наших періодиків, є факт, що такі обставини нашої преси не можуть мати жодної адекватної сили для молодих адептів журналістики. Скільки є таких наших молодих людей, що, здобувши високу журналістичну освіту в американському чи канадському університеті, хотіли б стати на працю в українській газеті, яка не може мати для них ні матеріальних, ні професійних перспектив. Також і тут ми можемо і мусимо знайти розв'язку. Ми маємо багато можливостей у матеріальній діяльності, ми такі можемо дивитися нашу пресу у професійній діяльності на таку висоту, щоб вона у цьому відношенні стала більшою atrakцією, більшим "викликом" для наших журналістичного добробуту.

Це тільки для прикладу зазначено дві з багатьох проблем нашої преси, розв'язка яких залежить у першу чергу — щоб не казати виключно — від працівників нашої преси. Таких більших і менших основних проблем, не кажучи вже про злободенні, у працівників нашої преси безліч. Не всі можуть бути на з'їзді не то обмірковувати, але й затримувати. Однак, багато чого можна будувати з'ясувати, спільно й усвідомити і спільно нарадитися і спільно шукати розв'язки. Це й є головною метою з'їзду.

Очевидно, що велику вартість для кожного працівника нашої преси — без уваги на те, чи він працює в редакції чи "дописує" — має особиста зустріч, особисте знайомство чи й дружба.

Думамось, що організатори зустрічі правильно поступили, вирішивши не тільки не ставити, але й запропонувати, щоб на порядку денного не ставлено будь-яких інших проблем, поза проблемами нашої преси й журналістики в професійному аспекті. Це не тільки з уваги на обмежений час з'їзду, але й принципово. Ми маємо наші пресові органи на те, щоб висловлювати свої думки й погляди (закінчення на стор. 4-й)

Мих. Калитиний

ВТРАЧЕНА ПОПУЛЯРНІСТЬ

Куритиба, — Бразилійський уряд, очолюваний наставником революційно президентом Кастелью Бранко, виразно переживає кризовий період. Приступаючи до праці, він був сповнений великих надій і оптимістичних перспектив. Президентів та нових міністрів тоді видавалося, що вони мають у руках чарівну паличку, від помахів якої залежатиме все і вся. Вони наперобі обіцяли якнайшвидше поліпшити все життя Бразилії.

Та минав час, проголошені обіцянки не виконувались, і тому терміни їх виконання доводилося пересувати, а потім і "забувати" про що говорилось. Однак, населення всі ті обіцянки пам'ятає, і значна частина його все ще сподівається поліпшень. Тим часом опозиційні до уряду елементи, зокрема партія Жузеїно Кубіча ПСД (соціал-демократична) і Жовна Гуларта ПТВ (робітничая), тобто партії доволі колишніх президентів, набирають чораз більшої сили.

Конкретною перевіркою ентузіазму популярності пореволюційного бразилійського уряду, а тоді вже розмовляли про фінансово-економічні справи. Ім не подобалося бразилійське становище супроти Куби, боротьба уряду Бранко з комунізмом, активна співпраця Бразилії з ЗДА в Домініканській Республіці тощо. В ділових переговорах вони не хотіли вважати Бразилію за зрівняльного партнера. Коли, наприклад, зайшла мова про будівництво у Бразилії електривен, советські можновладці пригадали Стіпет, де вони, як повні господарі, будують Асуанську греблю, а єгиптяни з лише виконавцями їхніх наказів.

Хоч питання електривен і далі дискутується між Бразилією і ССРС, напевно нічого з того не вийде. Раніше говорилось про побудову советськими фактичними електривен коштам 160 мільйонів доларів, а тепер згадується тільки... 9 мільйонів доларів, та й то дуже тихенько.

Краще поведолося Бразилії з Західною Німеччиною та Італією, з якими уклалися торговельні й промислові угоди великих розмірів. Щодо Франції, то поки що гучні обіцянки де Голля з часів, коли подорожував він по країнах Латинської Америки, далекі від практичного здійснення.

Довго уряд сушив собі голову, як бути з бразилійською валютою. Випустили були "для зручності" купюри вартістю 5 тисяч крузейрів — нічого не допомогло. Хотіли же випустити купюри вартістю 50 тисяч, але ніби схамуналися, бо відчували, що так може діяти й до мільйонів банківотів, як то було в Росії за Керенського.

Недавно міністерство фінансів повідомило про заплянований випуск нових грошей, теж з назвою крузейрів. Вони мають вийти в обіг двома етапами, протягом 1966-67 рр. Новий крузейро дорівнюватиме ста теїстичішим. Та випуск нових грошей потрібний також співати українські народні пісні в перекладі на французьку мову.

Але і "височайша" заборона не збила українського народного театру. Театральні антрепренери, щоб виграти час, потрібний для показу українського драматичного твору, обмежували російську частину показу перед ним чи після нього до невеликого довідничка, поки з'їжджалася ця роз'їжджалася публіка. В 1984 році Головне Управління в справах друку звернуло у уряду губернаторів на такий обхід закону, але з цього нічого не вийшло.

1894-го року заборонено в найгострішій формі дозволити українські книжки з-за кордону. 1895-го року заборонено українські книжки для дитячого читання, що, по суті, було повторенням попередніх заборон із 1863, 1876 і 1881 років.

Російський уряд у національній політиці дійшов до того, що дозволяв українські концерти лише у випадках, коли текст українських пісень був перекладений на французьку мову. А в 1867 році київським українцям з великим трудом вдалося добитися дозволу на український концерт з французьким текстом пісень: треба було

Іван Івахів

ЩЕ ПРО НАШУ КУЛЬТУРУ

Не знаю, чому саме тепер наші люди "відкрили Америку", тобто проблему популяризації. На мою думку, це трохи запізно, бо одні вже поженилися, інші постарілися, залишився наробком, що йому байдуже, з ким жити, бо він уже говорить і навіть думає так, як і все його оточення. А те, що ми пишемо про це дискусію, це — безіда по весіллі.

На мою думку, йдеться не так про те, з ким жити, як про те, що зробити, щоб задержати наш стан посидання, тобто якомога закрити українство серед наших подруг мішаних і немішаних. Йдеться про те, щоб ми знову через партійні міжусобиці, "впливи" не згубили з нашої уваги тієї наступної важливої проблеми, щоб не прийшлося знову оглянутися, коли буде вже запізно. Каже приповідка: мудрий поляк по шкоді, але дуже часто ця приповідка не оправдується.

Коли вже мова про весілля, то його обов'язково треба відбудувати в українському стилі, згідно з нашою традицією і звичаєм. Традиція взагалі, звичай, народний побут, обичаї — це могутній чинник у житті народу. Тут не треба ні студіювати, ні багато читати, бо кожний їх звичай знає, а виконувати їх — прямишній, прямо спорт. Під час таких святкувань ми відчуваємо, сприймаємо їх дуже сильно, і залишають вони по собі більший ефект, як усікі дуже вчені доповіді, лекції та інші знамення. Бож почування затркують не тільки свідомість, але й підсвідомість, що, на думку психологів, є рішальним чинником, який визначає, зумовлює спосіб думання, поведінку.

От уявіть собі наше весілля з усіма його співами перед посадом і по посаді, перед перепоєм - частуванням і після того. Аби похорон із нашим "вічна пам'ять". Я не знаю іншої величної пісні, що справляла б таке сильне враження на присутніх. А візьміть косовицю, живина, Різдво, Великдень. Будь ласка, скажіть мені, в якій іншій церкві ви чули таку могутню пісню, як "Христос Воскрес" або бачили

бус стабілізації економічно-фінансового життя, а вже обов'язкового припинення росту дорожнечі. Інакше нові гроші швидко наджоджуть свою вартість старі.

Треба припускати, що висліди виборів не пройдуть без наслідків для уряду. При майбутніх виборах президента, федерального парламенту й сенату можуть знову повернутися до влади ті, що думали запровадити в Бразилії комуністичний режим. Щоб цього не сталося, треба діяти рішуче й швидко.

Маршал Кастелью Бранко, очевидно, таку потребу відчував, бо вже заявив про реорганізацію кабінету міністрів, з залученням до його складу нових, здібних, фахових осіб.

кої, Кропивницького, Карпенка - Карого".

На українському театральному небі засяло блискуче сузір'я артистичних талантів. В історії українського театру це товариство, створене в березні 1900 року, стало відомим як "Театр Корифей".

З другої половини 1900 року глядачі всіх великих міст України мали змогу дивитися на вистави з участю найвишайших сил українського театру. Гастрої в кожному місті тривали, як правило, протягом місяця, а в Києві і Москві протягом трьох місяців, при чому Київ завжди лишався на закінчення сезону.

В "Театрі Корифей" грали частина акторів із трупи Тобілевичів і частина з трупи Кропивницького.

П. Д. Тимошенко, Хрестоматія матеріалів з історії української літературної мови, частина II. В-во "Радянська Школа", Київ, 1961, стор. 311. К. Корифей української сцени, Київ, 1901, стор. 13. Родина артиста. Держ. В-во дитячої літератури УРСР, Київ, 1961, стор. 222. Там же, стор. 223. (Далі буде)

Степан Смерека-Чорний

ТЕАТРАЛЬНІ ІДЕЇ ТА ЕСТЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ КАРПЕНКА-КАРОГО

(6)

Відбулася особлива нарада з участю тасмного радника К. Пободоносцева, статс-секретарів Сольського та Островського і виконуючого обов'язки Головного Управління в справах друку — гофмайстра князя Вяземського. На тій нараді ухвалено правила 1876 року зберегти, але доповнити їх такими пунктами:

1) дозволити друкувати "малоруські" словники з умовою збереження правопису загальноукраїнського або виключно не пізніше як у XVIII ст;

2) дозволити сценічний показ "малоруських" п'єс і публічне виконання "малоруських" пісень та куплетів, що перейшли в цезуру, поставити в залежність від розсуду місцевої влади в кожному окремому випадку, а дозволити друкування "малоруських" текстів для дозв.

Але і "височайша" заборона не збила українського народного театру. Театральні антрепренери, щоб виграти час, потрібний для показу українського драматичного твору, обмежували російську частину показу перед ним чи після нього до невеликого довідничка, поки з'їжджалася ця роз'їжджалася публіка. В 1884 році Головне Управління в справах друку звернуло у уряду губернаторів на такий обхід закону, але з цього нічого не вийшло.

1894-го року заборонено в найгострішій формі дозволити українські книжки з-за кордону. 1895-го року заборонено українські книжки для дитячого читання, що, по суті, було повторенням попередніх заборон із 1863, 1876 і 1881 років.

Російський уряд у національній політиці дійшов до того, що дозволяв українські концерти лише у випадках, коли текст українських пісень був перекладений на французьку мову. А в 1867 році київським українцям з великим трудом вдалося добитися дозволу на український концерт з французьким текстом пісень: треба було

Геметед. П. П.

ІМПРЕЗА ДЛЯ СОЮЗОВОЇ МОЛОДІ

Після вчорашніх ювілейних святкуваннях в 1964 році Сороскітського існування, 32-й відрізок в Геметеді провів в неділю 12-го вересня імпреду в урочистій імпрезі для своїх наймолодших членів — Союзової молоді та дівчати.

Організатори здавали собі справу з того, що справа союзової молоді і праця над нею на нашому терені не є поставлена на відповідному рівні. Тому постановлено ширше ознайомити дітей та молоді з історією, працею та завданнями УН-Союзу з дальною метою — притягнути якнайбільше нової молоді до активної праці у Відділі.

Імпреду складалася з двох частин: пірничих зборів Відділу та Союзової Молоді.

В заповнений церковний зал, де зібрався старший член Союзу та понад 50 молодих членів у віці від 8 до 18 років, голова відділу пан Василь Захарія відкрив пірничі збори, подав програму дня та передав слово для звітування фінансу, секретареві відділу п. А. Коліснійському. Він привітав пароху укр. катол. церкви о. С. Квартулі, адвоката Івана Філіса голову Обласного Комітету Відділу УНС Нью-Йоркської Округи та привітав місцевих і позамісцевих членів і гостей.

З увагою прислуховувалася наша молоді звіт відділу та Провісній Комісії. В ході дискусії порушувалося актуальні справи відділу та громади.

По короткій дискусії голова Відділу закрив офіційну частину дня — тобто збори і передав ведення Союзово-

го Вечора вправному аранжирові імпрези п. Ю. Шторговічові.

Вечір започатковано відспіванням гімну УН-Союзу молодими, здібними пластунками: Д. Плетеницькою і М. Захарією.

Відтак промовив до молоді адв. І. Філіс в двох мовах. В короткій і приступній формі голова Обласного Комітету переклав історію Союзу в Америці та Канаді. Зокрема пояснив значення УН-Союзу для української спільноти в Америці, особливо в ділянці матеріальної та духовної допомоги іншій нації, церквам, політичним акціям, спортивним молоді та поодиноким своїм членам.

Молодь з цікавістю вислухала доповідь. Вона для неї була зрозумілою. Молодь відчувала, що вона належить до найкращої громадської організації, що так багато добра зробила для української справи. Це було видно в її гордих обличчях, тому й не дивно, що гриміли оплесками дякувала доповідачеві.

Опісля під вмілим керівництвом п. Ю. Шторговіча місцева союзова молодіш поспівувала перед гостями та своїми батьками різними родинами мистецької самодіяльності.

Сцену прикрашували американський та союзовий прапори й союзова емблема, що її для Відділу розмалював в красках п. Г. Зарицький. Гурт малих танцюристів під наглядом молодого союзовця Я. Вілого виконав такі точки: „Чумак“ (В. Пекар), „Запорожець“ (Я. Курчак), „Ю. Захарія, Ю. Зарицький, С. Мамус“ і „Гомак

(В. Пекар, С. Мамус, І. Шпачинський, М. Зарицька).

Оркестра, зложена з малих музикантів, підготувала при допомозі заступника голови відділу п. В. Шпачинського пісні: Гей, там на горі, Стоїть явір і Заставляти козаченьки, (В. Курчак, Я. Курчак, В. Пекар, Ю. Захарія, І. Шпачинський).

Вірш В. Сосюрі „Любіть Україну“ декламували спільно Х. Ломага, М. Шпачинська, П. Барняк, М. Барняк, О. Дацків, Т. Сенчишин, Х. Герула, Л. Плетеницька, Р. Лотоцький, М. Мидло, Г. Ломага, декламувала вірш О. Олеса „Живи Україно“ М. Захарія і Д. Плетеницька (дует) чарували присутніх своїми голосами, виконуючи свої дві пісні: „Мрія“ і „Марш України“.

Одним з кращих виступів була деклямація „Три сини“ Л. Храпливої, виконана трьома найменшими виконавцями програми: Марусею, Борисом та Ромком Федорівськими. На „біс“ вони теж відповіли пісню „Нумо, діти!“

Завершенням мистецького виступу було прекрасне виконання гуморески „Дід Андрій і баба Марійка“ нашими надійними М. Захарією і Д. Плетеницькою.

Під щирий сміх розбавленої молоді й розрадування батьків та гостей закінчено цю імпрезу.

Підбадьорений успіхом Вечора голова Відділу заповів, що Управа планує відбутися в скорому часі прогулянку для дітей і молоді на „Союзівку“.

Цю заяву молодіш прийняла з одушевленням. У веселій та теплій атмосфері дружби й зближення молоді й дорослі розхотіли додому, задоволені гарно й корисно проведеним Вечором.

Г. Зарицький

Доповідь о. Волтера Цішека

в Українському Інституті Америки

В суботу 9-го жовтня відбувся в Українському Інституті Америки перший виступ із серії „Викладі УККА ім. Івана Франка“, які спонсорує Український Конгресовий Комітет Америки.

Доповідачем в суботу був о. Волтер Цішек, бувший в'язень совєтських концентраційних таборів у Сибірі.

Вечір відкрив і ним промовою п. Йосип Лисогір, Екзекутивний Віде-Президент УККА. Він привітав доповідача і всіх привітних гостей, які вповили залу Інституту, і попросив редактора видання УККА Володимира Душника, щоб він накреслив силуетку о. В. Цішека, автора спогадів про побут на Сибірі, що побачилися недавно англійською мовою під заголовком „З Богом в Росії“.

Отець В. Цішек, в своїй півгодинній доповіді говорив про свої переживання в таборах примусової праці на Сибірі. Його переживання дуже часто з табору до табору та примусували виконувати найтяжчу фізичну працю, ставлячи йому єдиний заклад, що він шпигує — Ватикану!

Під час цього примусового мандрування по таборах о. В. Цішек зустрічався із тисячами українців, які у ве-

ликому числі перебувають майже у всіх таборах Сибіру. Він підкреслює, що більшість в таборах примусової праці, це „інородці“: росіяни є в меншості й вони, переважно, хоч засуджені, працювали в таборах адміністрації.

По смерті Сталіна полегшала доля в'язнів. о. В. Цішек відраховує богослуження, сповідань і причастей тисячі в'язнів. Ту ж саму роботу виконували українські греко-католицькі священники з Галичини, яких в таборах він зустрічав і декілька навіть привів подати під час свого доповіді. Вони не задоволювалися, а несли духовну опіку прибитим і фізично задовольненим в'язням.

В 1963-му році, після 23-річного перебування в таборах і в'язницях, о. В. Цішек, за старанням Американського Уряду був звільнений і тепер працює в Осередку ім. Папи Івана XXIII при Фордхемському Університеті в Нью-Йорку.

Між численними гістьми на докладі були також о. Василіан: о. протоігумен Когут Микола, о. парох із церкви св. Юра Засібіда Орест і о. Мелетій Солоний.

Доповідь була цікава, ілюстрована цікавими фактами.

Н. Н.

Нью Йорк, П. П.

ПОВІДНІННЯ ЮВІЛЕЙ 204 ВІД. УНС ІМ. О. ГОНЧАРЕНКА

1-го серпня 1965 року минуло 40 років від заснування 204-го Відділу УН-Союзу в Нью-Йорку. За ініціативою П. Задорського, М. Воробця, І. Дусановського та М. Влізнака 1-го серпня 1965 року засновано цей Відділ УН-Союзу, якому в 1956 році надано назву козака — священика Агапія Гончаренка, який перебував до ЗДА 100 років тому. Відділ від кількох місяців лагодиться належно відзначити ці два ювілеї.

Ці відзначення відбуються 24-го жовтня 1965 року в залі УН-Дому в Нью-Йорку. В програмі бенкету будуть такі точки: випанування пам'яті померлих членів Відділу, передісним Павлом Марком, привіт по англійськи рекордової секретарки Софії Карпюк, слово про історію Відділу д-ра Василя Палівору, записка про патрона Відділу о. А. Гончаренка — д-ра О. Соколішину, привіт

Головного Уряду УНС, Округного Комітету Відділу УНС в Нью-Йорку, Відділу УНС, організації та гостей.

Тостмайстром бенкету буде фінансовий секретар Відділу д-р Василь Палівор. Під час бенкету буде влаштована д-ром Соколішином виставка писань, знімок та задоку про о. Гончаренка українською та англійською мовами. Відділ видає теж і Ювілейний листок з історією Відділу пера д-ра Василя Палівору, програмою Бенкету та задоку і знімками свого патрона о. А. Гончаренка. пера д-ра Соколішину — редактора того листка.

Відділ розіслав запрошення на ювілейне свято Відділу УН-Союзу та організаціям, і сподіваються, що всі вони візьмуть участь у ньому. Вступ на бенкет — \$5.

Д-р О. Соколішина голова Конт. Комісії 204-го Відділу УНС ім. о. Агапія Гончаренка в Нью-Йорку.

Щиру подяку складаю

ВП. П-ові Докторові ЮРІСВІ СТЕФАНІСЬКОМУ

за його сумлінну опіку мною безпосередньо по випадку, під час мого перебування в шпиталі, а відтак дома.

Надя Мандрусак

204 Відділ УН-Союзу ім. о. Агапія Гончаренка в Нью-Йорку — влаштує — в неділю, 24-го жовтня 1965 року о год. 4:00 по полудні в МАЛІЙ ЗАЛІ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЬО ЙОРКУ при 140-142-2-га Емпо ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ для відзначення 40-РІЧЧЯ СВОГО ІСНУВАННЯ з доповіддю д-ра О. СОКОЛІШИНА про о. Агапія Гончаренка, Патрона Відділу. УРЯД ВІДІЛУ

Hetman of Ukraine
Ivan Mazepa
by Clarence A. Manning
Bookman Associates Publishers.
Price — \$3.50
Now on the basis of new materials recently made available the author has traced the almost fantastic events of Mazepa's life and has drawn a rounded picture of his personality and career. Order your copy of this book from:
"Svoboda" Bookstore
P. O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303

Здвиг СУМА в Дітроїті

4-5 і 6-го вересня відбувся на судейській оеселі „Київ“ в Дітроїті 14-й Всеамериканський Здви́г Спільної Української Молоді Америки для Осередків СУМА західних штатів. В Здви́зі взяли участь Осередки ім. короля Данила — Акрон, ім. М. Міхновського — Війдзор, Канада, ім. Київ та ім. гет. П. Орлика — Дітроїт, ім. гет. І. Мазепи — Кетон, ім. гет. В. Хмельницького — Клівленд, ім. гет. І. Мазепи — Мілвокі, ім. Тараса Шевченка — Парма, ім. полк. І. Богуня, ім. „Крути“ та ім. М. Палашукова — Шикаго, ім. полк. С. Коновальця — Янгстаун та Відділи юнацтва ім. „Мукачів“ з Фінкиту та ім. „Ужгород“ з Лорей.

Здви́г СУМА проходив під гаслом „Живи, зростаю для перемоги“ та відзначував 40-ліття створення Спільної Української Молоді в Батьківщині та 15-ліття героїчної смерті ген. Т. Чупринки, командира УПА. Гасла та дати, які Здви́г відзначав, своїм змістом ступали до серця судейської молоді, яка в струнких колонах стояла напероті них.

Здви́г офіційно почався в суботу 4-го год. 2-й по пол. піднесенням прапора. На жаль погана погода в суботу перешкодила переведенню запланованої програми, а це — спортивних змагань та концерту мистецьких гуртків різних Осередків. Тільки у вільний від дощу пітигоний передвечором учасники Здви́гу змогли належно запланувати молебень в пам'яті українського народу, який відраховує о. протосерій М. Кулакович, парох Української Православної церкви св. Марії в Дітроїті. В слові до молоді о. прот. Кулакович звернувся до молоді на гасло „Живи, зростаю для перемоги“, закликаючи її всеціло жити згідно з цим гаслом на славу Бога та добро свого народу.

На другий день Здви́гу чудова погода піднесла настрій учасників та зможлила вловити перестарт програми. О год. 10:30 ранку сумська молодіш збиралася в прапори перед трибуною. Після звітування й піднесення прапорів день зайняв почався польовою Службою Божою, яку відраховує о. д-р Володимир Гавліч, парох Української Греко-католицької церкви в Гемтрестрі. В проповіді о. д-р Гавліч начеркнув, який ми маємо бути, зазвучуючи, що „Америка не виконає від нас бути матеріалізованими і заглибленими в рокошах цього світа... Перед нами є великі ідеали, які випливають із факту нашого походження і положення нашого народу“. Проповідник закінчив: „Зміцнюю ці ідеали в собі, пізнаю-

чи їх в школах та організаціях. Господь буде благословити нас, коли будемо зберігати і жити згідно з християнсько-українськими ідеалами“. Під час Служби Божої сумська молодіш співала релігійні пісні.

Після Служби Божої розпочалася частина Здви́гу. До президії були покликані: члени ГУ СУМА — мтр С. Гановський, подруги Софія Бурта та Маруся Яцків, М. Яременко, Т. Цішеків, М. Лушак та численні інші.

Маніфестаційну частину Здви́гу відкрив командант друг А. Никончук. Привітавши присутніх, він попросив до слова мтра С. Гановського, який виголосив головну промову про цілі СУМА.

Під час гостини відчитано резолюції, в яких СУМА зайняла становище до ряду справ та проблем, виходячи з становища національних інтересів українського народу.

На закінчення Здви́гу відбулася дефіляда сумської молоді, в якій взяло участь 715 сумців та юнацтва.

По обіді в неділю відбулися: спортивні змагання копаного м'яча, відбивання та попис самодіяльних гуртків юнацтва різних Осередків. Вечором відбулася сумська ватра.

Здви́г офіційно закрито в понеділок о год. 10-й ранку.

На здвигу відчитано під

Короткі вісті

● Московські „Ізвестія“ привнесли статтю Семі Гавмаша з Нью-Йорку про антисемітизм в Америці, оперту на даних з книжки „Діксто з моїх приятелів“ Бенджаміна Ешпайна і Арнольда Фостера, діячів „Бенді Брит Антидефешишен Ліг“. Кажеться так про готелі, мешканців кооперативів і клубів, куди не приймається жиди і т.п. Ешпайн твердить, тепер, що з усіх готелів в Америці — 25% стосують дискримінаційну практику проти жидів та що стаття в „Ізвестіях“ „перестаріла“ дані.

● На шляху до Західного Берліну через широкі на 110 миль комуністичну смугу совєтські воїни силою притримали американських старшин кількох військових поліцейських і збройних, коли вони хотіли перевірити, як віддають лікомоніти в тих поїздах. В чотирьох анугох тижнів відомості Східної Німеччини відзначала роковини своєї „свободи“ і комуністичні „декурвали“ всі лікомоніти чорними прапорами. Американці гостро запротестували.

В неділю відвідало Здви́г та пригадувало сумський зайняттям 3000 гостей.

Лук-а

Спільна Українських Журналістів Америки (СУЖА)

повідомляє, що

в суботу і неділю 30-го і 31-го жовтня 1965 р.

— відбудеться —

на СОЮЗІВЦІ в Кергонксоні, Н. Н. (Kerhonskon, N. Y.)

ПЕРШИЙ З'ІЗД УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Регистрація учасників З'їзду в п'ятницю, 29-го жовтня ввечері і в суботу, 30-го жовтня, рано.

ПРОГРАМА З'ІЗДУ:

СУБОТА, 30-го ЖОВТНЯ 1965 р.:

- Відкриття З'їзду
- Схвалення порядку парад
- Вибір Президії і Комісії
- Доповідь:

Ред. Богдан Кравців („Свобода“, Джерсі Сіті-Нью-Йорк): „Преса в Українській ССР“.

Ред. Василь Софронів-Левинський („Новий Шлях“, Вінніпег-Торонто, Канада): „Українська Преса в ЗДА і Канаді“.

Ред. Метислав Долмичий („Америка“, Філадельфія): „Українська видавнича преса“.

Ред. Антія Драган („Свобода“, Джерсі Сіті-Нью-Йорк): „Проблеми зашої преси“.

Перерва на обід

Год. 2-га по полудні: Дискусія, внесені і пропозиції.

Год. 3-30 ввечері: СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ

У програмі: Привіт та Літературно-розвагова програма.

НЕДІЛЯ, 31-го ЖОВТНЯ 1965 р.

Год. 10-та перед полуднем: Богослуження.

Год. 11-та перед полуднем: Продовження дебат, відчитання і схвалення Спільної Деклярації.

Закінчення З'їзду.

Запрошуємо усіх українських журналістів і журналісток Америки і Канади до участі у З'їзді, зголошуючи свою участь уже тепер на адресу секретаря СУЖА: Dr. Roman Kryshtalsky, 14 Peck Avenue, Newark 7, N.J., U.S.A.

ЗА УПРАВУ СУЖА:
Іван Кедрич-Рудницький, д-р Матвій Отавіч, Антія Драган, д-р Роман Кришталський, Петро Сагайдачний, д-р Борис Рашевський, Михайло Островський, Микола Галіч, Метислав Долмичий, Валентин Ковал.

Товариство Українських Інженерів ВІДІЛІ: ФІЛАДЕЛФІЯ, НЬО ЙОРК І СІРАКЮЗІ просять всіх Українських Інженерів, своїх Членів з Родинами та запрошених ними гостей і нашу Студіючю Молодіш на ТРАДИЦІЙНУ ОСІННЮ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ що відбудеться на СОЮЗІВЦІ в суботу та неділю, 23-го і 24-го жовтня 1965 року В ПРОГРАМІ:

СУБОТА, 23-го ЖОВТНЯ 1965 р.

Регистрація цілий день.

Год. 3-ти по пол. — ПІКНІК В ЛІСІ та ПРОГУЛЯНКА В ГОРИ.

Год. 4-та по пол. — Пленарне засідання Головної Управи і Управ Відділів: Бюфало, Бостон, Дітроїт, Клівленд, Лос-Анджелес, Філадельфія, Нью-Йорк, Сіракузи, Шикаго.

Год. 6-та веч. — Коктейль у „Веселці“

Год. 7-ма веч. — Спільна вечеря.

Год. 8:30 веч. — Весела програма.

Імж. Лев Якович — конференція, імж. Миколас Шарко, імж. Остия Гавалішкі (Монтреаль), імж. „Любомир Калінич та режисер „Караван“

ОСІННІЙ РАВТ — оркестра „ОГО“

Стрій візитовий.

НЕДІЛЯ, 24-го ЖОВТНЯ 1965 р.

Спільні сніданки, Служба Божі, спільний обід, дозвілля, роз'їзд.

Кінмати просимо замовляти безпосередньо в Управі Союзівки: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE KERHONKSON, N.Y. Tel.: 914 628-5641. Регистрація \$3.00 від родини.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ СЛ. ПАМ'ЯТІ пані-матри Марини Даниленко-Слобідської

Довголітньої народної вчительки, видатної сценічної артистки й співачки в м. Харкові, церковної патріотки УАНЦ, основоположниця Українського Селінського Руху в Україні і на вигнанні, успішно — громадської діячки на Слободянщині — в храмі св. Миколая УАНЦ: 153-157 Турнер вул., Алентаві, Па. відбудеться

У суботу, 23 жовтня ц. р. рано ЗАУПОКІННА ЛІТУРГІЯ

У неділю, 24 жовтня ц. р. після Богослуження ВЕЛИКА ГРОМАДСЬКА ПАНАХИДА з МИСОЧКОЮ — Собором Священників

Ласкаво запрошуємо близьких Душах, дорогих Службовців і Почитателів світлої пам'яті Марини Даниленко-Слобідської, перебути на спільну МОЛИТВУ і ЧАШКУ ЧАЮ!

Низько клонимо свої голови перед Тобою Духовно, неговторна Мамо. Народниче і сумсько з Тобою! Твій сполучник життя — о. КОНСТАНТИН Твій домочек: ЛЮБОВ, ЯРОСЛАВА, НАТАЛКА із зятями, внуками й правнуками — в Україні та близькій Землячці-Слободянці

Foreword by Clarence A. Manning. Ukrainian short stories by Luke Luchyn. "Luchyn" by Marko Vachok. "Little Myron" and "The Education of Hyryk" by Ivan Franko. "Natch" by Olena Kolyshanska. "The Bad Road" and "The Terrible Night" by Marko Levitsky. "A Conversation" by Lesia Ukrainka. "Their Land" by Basil Stepanuk. "The Changeling" by Lesia Martovych. "A Flower of Fortune" and "Ready to Go" by Bohdan Luchyn. "They Caught a Thief" by Marko Chervachynsky. "Adventure of Archangel Raphael" by Yuri Khar. "Unforgettable" by Alexander Dovzhenko. "Homo Lander" by Leonid Mosendz. "Faust" by Gregory Kosynka. "Blood" by Arkady Lushchenko. "Petka Klyn" by Yuri Lupa. "Three Kings and a Queen" by Anatole Kurdyuk. "Disenchantment Will Surrender Tomorrow" by Oleh Lysak. "The Discarded Newspaper" by Ivan Kornytsky. and "The Girl From Vyznytsia" by Ivan Smoley.

HAIRD COVER WITH A JACKET DESIGN BY J. HNZDOVSKY

328 PAGES PRICE \$8.00

"Svoboda" Bookstore P. O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303

Тихий ювілей заслуженого громадянина

(3 нагоди 80-ліття Михайла Хамули)

Михайло Хамула

ша спільнота знала його, як великодушного жертводавця і мецената на всьому національному фронті.

Але образ 80-літнього нашого заслуженого співгромадянина не був би повний, коли б не згадати його життя з часу, поки він став загальновідомим українським промисловцем і купцем. Бо саме на той час припадає його жива участь у праці для своєї вужчої громади.

По скінченні освіти в народній школі в родинному селі Бортоків, Золочівського повіту, відвідував школу в Радеківі та частинно учительської семінарії в Сокалі і врешті одніорічний курс для урядовців Податкового Уряду, тоді ще під Австрією, і по короткій праці на такому становищі в Західній Галичині, Ювілей перейшов на становище місцевого урядовця до Глини у 1912 році. В часі війни зазнав він посямку еміграції, бо мусів втікати перед московською окупацією в Карпаті, де перебував у вихідній до Львова, а потім до Львівської області.

Після війни він повернувся до Львова, де працював на державній фабриці та в приватній. У 1921 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року. У 1925 році він був одним з засновників Львівської української промислової палати, де працював до 1925 року.

Пасейк, Н. Дж.

ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛИ

В неділю 17-го жовтня Українська Центральна в Пасейку відзначає п'ятиліття Ювілей свого існування. Ювілей Української Центральної рішено відзначити з тої причини, що вона на терені Пасейку опрацювала своє існування.

Першим головою УЦ був і є нині ще й досі пан Іван Хомко, який своїм вмілом і тактовним поступуванням спричинив до співпраці всіх товариств.

Українська Центральна стала тим з'єднуючим центром, де кожний почуває себе як у власній хаті. Сьогодні в Українській Централі знайшли приміщення більшість українських організацій, різних політичних поглядів і переконань, а практика вказала, що ніхто нікому не є на перешкоді, коли є добра воля до співпраці. Завдяки Українській Централі українське організаційне життя розвивається, і є всі дані на те, що Пасейк як громада, може в короткому вже часі стати в перших рядах українських громад в організаційному, культурно-освітньому секторах і в впровадженні Національного Дяку до українського народного фонду.

В. Марушак

ДО ЗІЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ

(Закічення зі стор. 2-ої)

люди на різні політичні й суспільні проблеми, і ми заперечували б самі себе, концентруючи вільну пресу, якби намагалися будь-якою постановою чи декларациєю «уніфікувати» наші погляди, не будь яку іншу проблему поза професійно-журналістичними. Але якщо з'їзди повинні покласти встановити якийсь кодекс чи кодекс журналістичної практики, журналістичної етики, встановити найширші рамки солідарності в професійних справах, якщо з'їзди повинні бодай загально встановити професійні підвалини, на яких можна було б збудувати оцей якість «журналістичної» нашої преси, то це був би справді історичний з'їзд.

Все залежить у першу чергу від учасників з'їзду. З'їзди з дотеперішніх зголомашених, участь у цьому з'їзді візьмуть представники всіх наших журналістичних генерацій: досвідчені працівники української преси під різними заголовками ми в Україні між двома світовими війнами, як і журналістич-

Праця

HELP WANTED FEMALE

ОПЕРЕНТОРКИ

Досвідчені, секційна праця на швейних машинках. Виплати замість, північ. Добра платня, постійна праця, приємні умови.

RUBIN SHIRTS

195 Humboldt St. Brooklyn, N.Y. EV. 4-1406

ОПЕРЕНТОРКИ

До шиття жіночих суконь. Платня, одягу. Постійна праця, юніа фабрика, дуже добрі зарплати. Приймається тепер. Доск. умови праці. Голоситесь цілий тиждень.

CAROLINA GARMENTS

1406 — 65th St. Brooklyn, N.Y. BE 2-5003

ОПЕРЕНТОРКИ

Шиття на машинах. Досвід. платня замість і свята. Голоситесь:

VAL-MODE LINGERIE

100 Eighth St. Passaic, N.J.

Купуйте в підприємстві, що озолотується

в «Свободі»

ПОЗИЧКА

НА НОВІ

АВТА

\$4

ВІД

\$100

ПЛАТНА ДО 36 МІСЯЦІВ

(Забезпечення на авто може бути вилучено)

Сума позички	Місячна сплата
\$1,000.—	\$31.11
\$1,500.—	\$46.66
\$2,000.—	\$62.22
\$2,500.—	\$77.78
\$3,000.—	\$93.33

Уживані авта фінансовані за низькими ратами

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

JERSEY CITY

BAYONNE
HOBOKEN
UNION CITYWEENAWKEN
NORTH BERGEN
GUTTENBERG

М. І.

Посмертні згадки

ВАРВАРА ГАСІН, членка 204 Відд. УНС ім. С. А. Гончаренка в Нью-Йорку, дружина дошлюбного секретаря Відд. Ху, померла 23 вересня 1963 р. Похорон похоронили з с. Висна, пов. Ротатин, Україна. Похоронили в глибокому суккутці сина Варгаса, 4 дочки: Марія Гасін, Катерина Либенер, Олія Спайдер і Алія Раданко та сні вніку. Похорон відбувся в суботу 2-го жовтня 1963 р. на цвинтарі с. Андрія в Ванді Брукс у участі родичів, приятелів і знайомих. Вічна їй Пам'ять! Управа 204 Відд. Ху

МИХАІЛ ТЕПЛИН (ГАТАЛА), член 235 Відд. УНС ім. в Роттердамі, Огайо, помер 23 вересня 1963 р. на 77 році життя. Похоронили з с. Висна, пов. Санні, Галичина. Похоронили в суккутці дружини, дітей і вніку. Похорон відбувся 27 вересня 1963 р. з першою с. Михайла, а відтак на цвинтарі Каліва-рля. Вічна їй Пам'ять! М. Масік, предс. І. Шестак, секр.

МАКАР ПРИХОДЬКО, член Т-ва Запорозька Січ — 245 Відд. УНС ім. Третіоні, Н. Дж. помер 8 жовтня 1963 р. на 87-му році життя. Похоронили похоронили з с. Висна, пов. Санні, Галичина. Похоронили в суккутці дружини, дітей і вніку. Похорон відбувся 11 вересня 1963 р. на місцевій цвинтарі Укр. Православної Церкви с. Третіоні в Третіоні, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять! М. Мартиненко, секр.

АНДРІЙ СТАВІВ, член Б-ва с. І. Христосів — 256 Відд. УНС ім. Ріверсайд, Л. А. Н. Дж. помер 15 вересня 1963 р. на 48 році життя. Похоронили похоронили з с. Висна, пов. Санні, Галичина. Похоронили в суккутці дружини, дітей і вніку. Похорон відбувся 19-го вересня 1963 р. з пох. заведення до Укр. Кат. Церкви, а відтак на цвинтарі с. І. Христосів у участі родичів, приятелів і знайомих. Вічна їй Пам'ять! О. Недомитко, секр.

ПІНКОВСЬКИЙ АНТІН, член Т-ва Запорозька Січ — 387 Відд. УНС ім. Роттердамі, Н. Дж. помер 8 жовтня 1963 р. на 79 році життя. Похоронили похоронили з с. Висна, пов. Санні, Галичина. Похоронили в суккутці дружини, дітей і вніку. Похорон відбувся 11 жовтня 1963 р. з пох. заведення до церкви с. Носовця, а відтак на цвинтарі Голі Святих у участі родичів, приятелів і знайомих. Вічна їй Пам'ять! Вас. Попович, секр.

ПЕТРО ТЕЛЮК, член Б-ва Пресвітері Тройці — 320-й Відд. УНС ім. Балтимор, М. Дж. помер 3 жовтня 1963 р. на 65 році життя. Похоронили похоронили з с. Висна, пов. Санні, Галичина. Похоронили в суккутці дружини, дітей і вніку. Похорон відбувся 7 жовтня 1963 р. з пох. заведення при участі родичів, приятелів та членів Відд. Ху до Укр. Кат. Церкви с. Михайла, а відтак на цвинтарі с. Михайла. Вічна їй Пам'ять! І. Малик, секр.

ЮЛІЯ КИПІЦ, членка Б-ва с. О. Ніколая — 106 Відд. УНС ім. Шіаго, Л. Дж. померла 24 вересня 1963 р. на 74 році життя. Народжена в с. Ковчець, Підгайці, пов. Тернопіль, Галичина. До ЗІА прибула 1951 р. До УНС ім. вступила 1951 р. Похоронили похоронили з с. Висна, пов. Санні, Галичина. Похоронили в суккутці дружини, дітей і вніку. Похорон відбувся 27 вересня 1963 р. з пох. заведення до Катедри с. О. Ніколая у участі родичів, крестин, знайомих і членів 106 Відд. Ху, а відтак на цвинтарі с. О. Ніколая, Гіліне Роуд і Деїсфелл Равер. Вічна їй Пам'ять! Г. Давіс, секр.

Праця
HELP WANTED MALE
MACHINISTS & TOOLMAKERS
(1-мо і 2-го класу)
Постійна праця, опортуні, приємні умови праці.
STROBA MFG. COMPANY
607 Kent Ave. Brooklyn, N.Y.
MA 4-4786

PIANO TUNERS
Cabinetmakers, Fly Finishers, Rubbers, Polishers. Full or part time. Good pay. All benefits.
JANSEN PIANO INC.
237 East 23rd Street N.Y.C.
MU 4-4877

ІНСПЕКТОР ФАБРИКИ МАШИНИ
Постійна праця, юніа фабрика, досвід. доск. умови праці. Добра нагорода за відмінного. Benefita.
Тел.: (516) 623-6100

MACHINISTS
progressive L. I. Instrument manufacturer has openings for lathe, turret lathe & milling machine operators. Capable of making own setups. Steady union shop. Fringe benefits. Excellent working conditions.
\$16 623-6100

Machinists
DRILL PRESS OPERATORS
Min. 5 years exp.
SET-UP MEN
Exp req'd in setting up automatic production machines
PERMANENT, LIBERAL BENEFITS.
Day & Night Shifts
Apply V. M. Pidgeon
BULOVA WATCH CO.
15-20 Astoria Blvd.
Jackson Hts, N.Y.
An Equal Opportunity Employer

MACHINISTS
2nd Class
Experienced drill, Press and milling machine operation, also assemblies. Fringe benefits. Good working conditions. Close to transportation.
FRESTOSAL MFG. CO.
37-12 — 108 St. Corona, L.I.
EL 7-5590

FACTORY HELP — SHEET METAL — SPOT WELDING
ARC WELDING
ASSEMBLY
TRUCK DRIVERS
DI 3-4447
So. Hackensack, N.J.

GENERAL FACTORY HELP
Steady employment, fringe benefits. Apply personnel dept. 9 A.M. through 12 noon.
HENRY HEIDE INC.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)
Brooklyn, N.Y.

EXPERIENCED MECHANICAL INSPECTORS
1st Piece. Incoming precision parts. Good pay. Steady nice working conditions. Benefits.
Call all week
Tel: DI 6-5504
Ask for — Sid Israel

ПОТРІБНІ ДОСВІДЧЕНІ
до чинення і викладання правдивих казів. Праця при білим металі. Добра платня, постійна праця, приємні умови.
PANETTA JEWELRY
25 W. 36th St. N.Y.C.
BE 9-0255

МЕХАНІКИ
Досвід до всього, робота самостійно "set up", читати "blue print" a Mount Vernon, New York.
K & G MFG CO.
111 South Fulton Avenue
Mt. Vernon — L.I. 4-1598
also (914) MO 1-6500

Хочете знати,
як зварити іскра української спільноти в другій половині минулого віку і як збудувати Українську Державу, — то читайте:
"СПОГАДИ"
Стефана Чикаленка
Про волю до 504 ст. книги опублікована в книжці по-між.

Ціна тільки \$3.50
Замовляйте в:
"СВОБОДА"
P.O. BOX 345
JERSEY CITY 2, N. J.

Праця
HELP WANTED MALE
P. LOOPER
Experienced on sweaters. Good working conditions. Steady work.
KUKSI KNITWEAR
200 Bradford Street
Brooklyn, N.Y. TA 7-5080

MACHINIST
or
TOOLMAKER
All around man — 1st class only. Work in air cond. tool-room. Excellent conditions. Steady work, top wages. Paid hospitalization and vacation. Many other benefits.
Apply 9 A.M. — 3 P.M.
A. P. M. CORP.
1 Hobock St., Englewood, N.J.
LO 9-5700
An Equal Opportunity Employer

КРАВЕЦЬ
Тільки досвідчені. Направні і примірювання при чоловічій одязі. Постійна праця.
Голоситесь:
TFANK, INC.
240 Main St. Hackensack, N.J.
Tel. 487-0688

ДОСВІДЧЕНІ
до перешивання одягу (bushmen). Праця при муж. одязі. Добра платня, постійна праця, приємні умови праці. Голоситесь цілий тиждень до:
VINCENT SANITATE LTD.
184 East 38th St. N.Y.C.
PL 5-2462

DRILL PRESS & MILLING MACHINE OPERATORS
Must speak, read & write English.
Apply
TORSON BALANCE CO.
35 Monahan St., Clifton, N.J.

WIREMEN
Experienced on heavy duty industrial electrical equipment. Bus bar soldering. Familiar layout work Equal Opportunity Employer. Company benefits.
Apply
MEAKER CO.
75 River Rd. Nutley, N.J.

KNITTER MECHANIC
For L. H. D. S. circular machine & universal flat, for night shift. Good pay, Steady nice working conditions.
BU DIM KNITTING MILLS
87-19 Roosevelt Avenue
Corona, L.I. Tel: OL 1-2588

BORING MILL
Horizontal boring mill operator. Must set up and operate. Day-shift. Full time. Permanent. Company paid pension plan. Apply in person to:
EULVERING MACHINERY
Chatham & River Rds.
Summit, N.J. 273-6380
An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE MECHANICS
Heavy experience on milling or light industrial machinery. Perform preventive maintenance, tear down and modifications. Read Blueprints
Inventive
MACHINE OPERATORS
Experienced or Trainees
Second or Third Shift
Mailing machine or light industrial machinery. Experienced preferred but will train those with mechanical aptitude. Must be reliable.
Apply Personnel Office
CLARK-O'NEILL, INC.
1 Broad Av. Fairview, N.J.

MOLDING MACHINE OPERATORS
All shifts
FORMOSA PLASTIC PROD. CO.
Apply 19 Scudder Avenue
Northport — 9 AM to 4 PM

South Plainfield, N.J.
ФАБРИКА ПОМІЧ ASSEMBLERS
Легка праця, основна платня + тиждень бонус + продукції. Анг. мова не потрібна. Платня вакації, безб. на життя, госпіталізація.
MOLDLUME INDUSTRIES
500 Metuchen Rd.
South Plainfield, N.J.

FACTORY WORKERS
2nd and 3rd shift.
Die Caster (aluminum & zinc) Die Casters Trainee Injection Molders Compression Molders Power Press Op. (Heavy Duty).
Apply 26 Selvaire St. Irvington, N.J.

PARCA COMPANY
TRADEMENT STORE
48 W. 7th St.
Tel: GE 5-3554, New York City
МИСТЕЦЬКІ ВИРОБИ — кераміка, різьба, вишивки, образи.

Різне
Українське Високогірне Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel: GE 5-7450 — асисти —
НАДАЛИ ПАКЕТИ З ОДНОМ І ДУЖЕ ДОБРИМ ХАРЧЕМ! Різноманітні, хлібні, солодкі, овочеві, фрукти до праці, шкільної їд. Українська їд. від 8:30-9:00. Субота до 9:00. Неділя від 10:00 до 5:00 по пол.

МЕШКАННЯ В Брукліні
20 кв. від Проспект Парку, 3 кімнати (14' x 13', 14' x 13', 10' x 6'), устаткована кухня, лавічка. 2-х род. дім. на 2 пов. окремий вхід. 4 блок від IND та BMT. Кабаето. \$80 міс. НУ 9-7537
Ідеальне для пенсіонерів.

ПОТРЕБУЄТЬСЯ ГРОШЕІ?
Позика на "облігу студії, купівлі і навіа домі, авто, карсиві рахунок і всьому потрібну
Самопоміч
555 Summit Ave.
Jersey City 4, N.J.
Tel: 785-4061 (зм 6-3 рч.)

До вишайму
До вишайму в Джерсі Карі біля Центр. Міст Center
6 КІМНАТ
включно з обігріванням, помір. рент.
Телеф: OL 3-4500

Real Estate
Хочете купити або продати дім, бізнес, землю, зверніться до: українського підприємця
TRIDENT REALTY CO.
88 Second Avenue
NEW YORK, N.Y.
Tel: AL 4-2288

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗ
Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронний Завозник
125 East 74th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel: GR 5-1457
СОЛІДНІ ОБСЛУГТА

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в сестрі NEW JERSEY
Ціна приступна для всіх. Обслуговує час і навіація. У випадку смерті в родині, клієнту, як в день, так і вночі:
JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ПРЕМІ
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-Йорку і ОКОЛИЦІХ. Контролює температуру. Модерна клімат до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
Tel: OREard 4-2588

ТАРЗАН, ч. 5516. Назад до Зімби!
THE PORTERS WERE DISTURBED OVER MARCO'S TRANSFORMATION, BUT THEY WERE QUICKLY APPEASED BY WALLACE.
"SO WE LOOKS LIKE SWANA TARZAN. THAT'S THE IDEA BECAUSE WE'RE PLAYING A JOKE!"
AND NOW... BACK TO ZIMBA. THE HIGH PRIESTESS, AND WEALTH UNTOLE!!
— Так він подібний до бвана Тарзана. Це така думка, бо ми хочемо влаштувати жарг!
— А тепер... Назад до Зімби, найвищої жрекині, до непліченого загартства!!

ЧАРІ?
НІ РЕКЛЯМА З ЗАПОРУКОЮ УСПІХУ ВАШОГО ПІДПРИЄМСТВА. Все з Вашою Фірмою як:
• Календарі на стіну
• Календарі платіжкові
• Олівці різного роду
• Сірники і багато інших артикулів для кожного від підприємства чи організації.
• Жадайте каталогів.
Як різнож: ПЕЧАТКИ
• Envelopes-Letterheads
• Orders & Sales books
• Labels-Gifts
• 1,000 Business Cards only \$5.00.
ROMAN IWANYCKY
2883 Wilkinson Avenue
Bronx, N.Y. 10461
Tel: TA 3-8407